[3].

Застосування комунікативно-діяльнісного підходу до розроблення змісту комунікативно-мовленнєвого супроводу у процесі підготовки майбутніх соціальних працівників спрямовано на розвиток практичних умінь володіння мовою як засобом спілкування; встановлення суб'єкт-суб'єктних відносин у різних сферах професійної діяльності майбутнього соціального працівника.

Враховуючи вище викладені положення науковців, організація освітньої діяльності в ЗВО має мати тісний практичний зв'язок із майбутньою професійною діяльністю соціального працівника, спрямовану на моделювання, проектування та відпрацювання найбільш типових комунікативно-мовленнєвих ситуацій, з якими зустрічатимуться соціальні працівники у подальшій професійній діяльності. Змодельовані викладачем завдання, соціально-педагогічні ситуації розкривають практичне застосування теоретичних знань і сприяють формуванню мовленнєвих навичок й умінь ефективного спілкування у різних комунікативно-мовленнєвих ситуаціях професійного спрямування.

Таким чином, успішність у спілкуванні – це результат зусиль комунікантів, спрямований на подолання труднощів, психологічних бар'єрів, накопичення позитивного досвіду взаємодії.

Література

1. Зимняя И. А. Лингвопсихология речевой деятельности. М. Московский психолого-социальный институт; Воронеж: НПО «МОДЭК», 2001. 432 с.
2. Леонтьев А. А. Основы теории речевой деятельности. М.: Наука, 1974. 368 с.
3. Леонтьев А. А. Язык, речь, речевая деятельность. М.: Просвещение, 1969. 214 с.

УДК 37.01

Бескоровайна Н. О.
старший викладач ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Мельник Г. М.
старший викладач
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

НАВЧАННЯ КРОСКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МЕТОДАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОЛЕКТИВНОГО МИСЛЕННЯ

Процеси інтеграції України у світовий економічний та освітній простір викликали необхідність надати молодим фахівцям в галузі міжнародної економіки та бізнесу не лише обсяг системних мовних, соціокультурних та культурологічних знань, а й сформувати вміння міжкультурного спілкування, навчити міжкультурної толерантності, що необхідна для створення комфортного співіснування спеціалістів у багатомовному професійному середовищі.

Основоположником теорії міжкультурної комунікації вважають Едварда

Холла, американського антрополога та дослідника культур, який розглядає викладання міжкультурної комунікації як навчання, що ґрунтується на розумінні культурних відмінностей та їх практичного застосування в безпосередніх контактах з носіями інших культур [4]. З різних поглядів досліджували теорію міжкультурної комунікації Г. Хофстеде, К. Бергер, С. Гантінгтон, Е. Гірш, Ф. Тромпенаарс, Е. Лоран.

Мета роботи – розкрити сутність методу «Ажурна пилка», визначити актуальність та ефективність його застосування при формуванні міжкультурної комунікативної компетентності студентів-економістів.

Ефективність формування міжкультурної компетенції залежить від правильності вибору того чи іншого методу навчання. Як зазначає Закон України «Про освіту» (ст. 55), педагогічні та науково-педагогічні працівники мають право на вільний вибір методів, виявлення педагогічної ініціативи [1].

Сучасна наука пропонує широкий вибір різних способів і методів навчання комунікації і формування міжкультурної компетентності. Особливо ефективними методами при підготовці до міжкультурної взаємодії справедливо вважають інтерактивні. Інтерактивні методи навчання поділяють на дискусійні, ігрові, рефлексивні та **методи організації колективного мислення**, які спрямовані на розвиток навичок самостійного пошуку рішень, формування вміння працювати в групі та виступати публічно, а також готують учасників навчального процесу до наукової діяльності.

Серед різноманіття останніх особливу увагу слід приділити методу «Ажурна пилка» («Мозаїка»). Цей метод кооперативного навчання було розроблено і впроваджено соціальним психологом професором Елліотом Аронсоном у 1971 р. у відповідь на реальні освітні дилеми, викликані напругою у відносинах між дітьми з різних етнічних груп і великою різницею у їх навчальних досягненнях. Елліот Аронсон і його колеги запропонували створити кооперативне навчальне середовище, де учні могли б навчатися разом, як члени згуртованої команди.

Назва методики («Ажурна пилка» або «Мозаїка») обумовлена тим, що всі учасники освітнього процесу поділяються на групи («домашні групи») [3], і кожен з них стає експертом з однієї теми, яку вивчають у тимчасових «експертних групах». Після опрацювання своєї частини теми учасник, повернувшись до «домашньої групи», обговорює нюанси теми, щоб навчити своїх колег [5, с. 68]. Мета такої роботи полягає в тому, аби всі учасники, вивчивши аспекти заданої основної теми, змогли усвідомити повну картину, тобто скласти «мозаїку». Останнім кроком є оцінювання учасниками досягнень своїх колег [5, с. 99].

Оскільки метод «Ажурна пилка» («Мозаїка») є ефективним засобом отримання великої кількості інформації протягом короткого проміжку часу, він дає можливість вирішення проблеми нестачі часу через відносно невелику кількість аудиторних годин призначених для вивчення предмета «Міжкультурна комунікація».

Авторами цей метод було успішно використано під час опрацювання теми «Управління міжкультурними конфліктами». Студенти розділились на

«домашні групи». Члени кожної групи аналізували та засвоїли інформацію з окремих аспектів загальної теми. Таким чином, кожна група складалася з «експертів» з різних питань. На наступному етапі окремі «експерти» з «домашніх» груп об'єднались у нові групи та обмінялись опрацьованим матеріалом, поглиблюючи знання та розуміння певного питання. Після цього вони повернулись у свої «домашні» групи, щоб поділитись отриманою від «експертів» інших груп інформацією з членами своєї «домашньої» групи, які не знали даного аспекту проблеми, але були «експертами» з іншого питання. На цьому етапі учасники, спілкуючись, узагальнили все почуте, зробили спільні висновки та прийняли рішення. Крім того, навчаючи один одного, учасники освітнього процесу зрозуміли, що не конкуренція, а спільні зусилля та співробітництво допомогли ефективно зібрати всю інформацію («скласти мозаїку»). До згаданих вище переваг цієї методики організації навчального процесу можна також додати простоту у використанні, ігровий елемент, можливість впровадження разом з іншими технологіями викладання, залучення всіх без винятку студентів, розвиток вмінь самостійної навчальної діяльності, розвиток мислення (інноваційного, критичного, аналітичного, психологічного та економічного) тощо.

Враховуючи все вищезгадане, власний досвід використання методу «Ажурна пилка» при викладанні курсу «Міжкультурна комунікація» магістрам з міжнародної економіки та менеджменту і думку самих студентів, можна стверджувати, що цей метод є актуальним і досить ефективним засобом навчання, який не лише формує необхідні професійні компетентності, а й перетворює конкуруючих між собою студентів на таких, що чітко усвідомлюють ефективність роботи в команді та готові до співпраці заради досягнення загальної мети.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] / Міністерст освіти. 2002. — Режим доступу : во .,
http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/page

2. Малихін О. В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект : [монографія] / Олександр Володимирович Малихін. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2009. – 307 с.

3. Aronson. E (2000-2013). Official web site for Jigsaw Classroom method, website with instructions at: http://www.jigsaw.org.

4. Hall E. T., Hall M. R. Understanding Cultural Differences: Germans, French and Americans. Boston - L .: Intercultural Press, 1990. 224 p.

5. Kordaki Maria, Haris Siempos The Jigsaw Collaborative Method within the Online Computer Science Classroom. CSEDU (2). 2011

6. Weidman. R. & Bishop, M. J. Using the Jigsaw model to facilitate cooperative learning in an online course. The Quarterly Review of Distance Education, Volume 10(1), 2009, pp. 51–64.